

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 603/2020
15.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Биљане Синановић, Милунке Цветковић и Драгана Аћимовића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Милорада Алексића, због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног – адвоката Владимира Бељанског, Слободана Бељанског и Бојана Папића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К бр.1410/16 од 18.12.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.225/20 од 13.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 15. јула 2020. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног Милорада Алексића – адвоката Владимира Бељанског, Слободана Бељанског и Бојана Папића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Новом Саду К бр.1410/16 од 18.12.2019. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.225/20 од 13.05.2020. године, у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се исти захтев у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду К бр.1410/16 од 18.12.2019. године, окривљени Милорад Алексић, оглашен је кривим због извршења једног кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ и једног кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. КЗ, па пошто су му претходно утврђене појединачне казне, и то за кривично дело из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ казна затвора у трајању од једне године и новчана казна у износу од 2.000.000,00 динара, а за кривично дело из члана 229. став 2. у вези става 1. КЗ казна затвора у трајању од десет месеци и новчана казна у износу од 1.000.000,00 динара, окривљени је на основу члана 60. КЗ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и осам месеци и на новчану казну у износу од 3.000.000,00 динара. Истовремено је одређено да је окривљени новчану казну дужан да плати у року од десет месеци од дана правноснажности пресуде, те да уколико је не плати у одређеном року, суд ће новчану казну заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да суду надокнади трошкове кривичног поступка, на име економско-финансијског и грађевинског вештачења, у износу од 405.328,00 динара, у року од три месеца од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, док је ослобођен обавезе плаћања паушала.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр.225/20 од 13.05.2020. године, поводом жалбе бранилаца окривљеног Милорада Алексића, а по службеној дужности, пресуда Основног суда у Новом Саду К бр.1410/2016 од 18.12.2019. године преиначена је тако што је на основу члана 422. тачка 3) у вези члана 459. став 1. ЗКП према окривљеном Милораду Алексићу одбијена оптужба да је извршио кривично дело пореска утаја из члана 229. став 2. у вези става 1. КЗ, због наступања апсолутне застарелости кривичног гоњења, те је на основу члана 265. став 1. ЗКП одређено да трошкови кривичног поступка у односу на ово кривично дело падају на терет буџетских средстава суда, док је окривљени због кривичног дела пореска утаја из члана 229. став 3. у вези става 1. КЗ, описаног под тачком 1. изреке првостепене пресуде, осуђен на казну затвора у трајању од једне године и на новчану казну у износу од 2.000.000,00 динара, коју је дужан да плати у року од десет месеци од дана правноснажности пресуде и која казна ће му, уколико је не плати у наведеном року, бити замењена казном затвора тако што ће суд за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора, а жалбе Основног јавног тужиоца у Новом Саду и бранилаца окривљеног одбијене су као неосноване и првостепена пресуда у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног Милорада Алексића – адвокати Владимир Бељански, Слободан Бељански и Бојан Папић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, конкретно због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд укине побијане пресуде и предмет врати на поновно суђење, пред потпуно измењеним већем, или да преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, уз истовремени захтев да се у смислу одредбе члана 488. став 3. ЗКП одреди да се извршење правноснажне пресуде одлаже, односно прекида, те да браниоци окривљеног у смислу одредбе члана 488. став 2. ЗКП буду обавештени о седници већа.

Врховни касациони суд доставио је примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је неоснован у делу у којем се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен, односно нема законом прописан садржај.

Браниоци окривљеног у захтеву за заштиту законитости истичу да је одлуком Апелационог суда у Новом Саду, у осуђујућем делу, повређен закон у погледу питања да ли је дело за које се окривљени гони кривично дело, односно да ли је примењен

закон који се не може применити, указујући да је тиме другостепена пресуда донета уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

С тим у вези, указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, браниоци окривљеног Милорада Алексића, у поднетом захтеву наводе да окривљени као директор Привредног друштва не може одговарати „својом имовином“, за обавезу друштва, нити бити „јемац“ за испуњење пореских обавеза правног лица, те се надаље полемиче са тим наводним ставом Апелационог суда у Новом Саду као другостепеним.

Међутим, изнети наводи нису ни тачни, па тако ни основани, будући да Апелациони суд у Новом Саду, а што прихвата у свему и овај суд, износи јасан став на страни 4. став 4. своје одлуке, да окривљени као директор и заступник друштва одговара за обавезе тог друштва, које је порески обвезник, и јемчи да ће порез бити и обрачунат и плаћен у складу са законским прописима, те дакле окривљени одговара (па и за евентуално извршење кривичног дела) као одговорно лице у правном лицу, а не као „јемац“ „својом имовином“ у смислу ЗОО. Из наведених разлога, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног је у овом делу одбијен као неоснован.

У вези са истом повредом кривичног закона, у захтеву се истиче да изрека првостепене пресуде садржи „недостатке у опису радње извршења дела“, обзиром да је кривично дело описано у четири алинеје, да је у првој и уводној алинеји наведено да је окривљени поступао као „одговорно лице представник предузећа К.Д. „АМ Градња“, без навођења функције, док се у трећој и четвртој алинеји наводи да је поступао „у својству инвеститора и продавца“, насупрот првој алинеји, а што све, према ставу бранилаца, указује да у изреци нема свих неопходних елемената бића предметног кривичног дела, јер нема јасног својства окривљеног.

Изложеним наводима захтева за заштиту законитости, по оцени овога суда, само се формално указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, а у суштини се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП истицањем да је изрека правноснажне пресуде нејасна и неразумљива, а из ког разлога у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека окривљенима преко браниоца.

Стога је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног у овом делу одбацио као недозвољен.

Надаље, у захтеву се истиче да се кривично дело пореска утаја може учинити само са директним умишљајем који подразумева постојање намере да се потпуно или делимично избегне плаћање пореза, доприноса или других прописаних дажбина, те да се без јасног својства окривљеног никако не може утврдити намера за избегавање плаћања пореза и начин тог избегавања.

По оцени овога суда, изложеним наводима захтева за заштиту законитости браниоци окривљеног цене изведене доказе током поступка и износе своје чињеничне закључке у вези са постојањем намере код окривљеног да предузетим радњама у потпуности избегне плаћање пореза на додату вредност, на доходак грађана и на приходе од капитала, који су другачији од оних утврђених у побијаним пресудама, а због чега браниоци окривљеног, иако формално истичу повреду кривичног закона из

члана 439. тачка 1) ЗКП, у овом делу суштински оспоравају оцену изведених доказа и чињенично стање утврђено у побијаним правноснажним пресудама.

Поред тога, у захтеву се наводи да су налази и мишљења судских вештака финансијске струке Милке Оторанов и Јована Драгаша различити, те да је упркос овим разликама суд некритички прихватио оба, и полемише са овим налазима и мишљењима судских вештака, која се према ставу одбране, међусобно искључују.

Такође, наводима захтева полемише се и са налазом и мишљењем судског вештака Јована Драгаша, те истиче да, када се ради о порезу на доходак грађана, окривљени, не може подлећи плаћању овог пореза који се односи на приходе и на остварену добит, обзиром да је његово предузеће претрпело значајан губитак, а када је реч о порезу на додату вредност, да окривљени као физичко лице уопште не може бити порески обвезник у том смислу, нити би се могао теретити за целокупни ПДВ, већ евентуално за само половину тог износа, те би према ставу бранилаца окривљеног, стварни износ ове пореске обавезе могао резултирати наступањем апсолутне застарелости кривичног гоњења за кривично дело за које је правноснажно осуђен.

По оцени овога суда, изложеним наводима захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног суштински се оспорава оцена изведених доказа и указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у побијаним правноснажним пресудама.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима које има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне оцене доказа, то је Врховни касациони суд поднети захтев у овом делу одбацио као недозвољен.

У уводу захтева, браниоци окривљеног истичу и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП. Међутим, како се у образложењу захтева ниједном речју не указује у чему се ова повреда састоји, то захтев у овом делу нема прописан садржај у смислу одредбе члана 484. ЗКП, која налаже обавезу навођења у захтеву за заштиту законитости разлога за његово подношење, а што у случају истицања повреде закона подразумева и образложење у чему се та повреда конкретно састоји. Стога, је захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног у овом делу одбачен, јер нема законом прописан садржај.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП у делу у којем је захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног одбијен као неоснован, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен као недозвољен, а на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП у делу у којем је захтев одбачен јер нема законом прописан садржај, донета је одлука као у изреци пресуде.

**Записничар - саветник
Снежана Меденица,с.р.**

**Председник већа - судија
Невенка Важић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић